

EKO SKLAD

SLOVENSKI OKOLJSKI
JAVNI SKLAD

POSLOVNA POLITIKA 2026 - 2030

Osnovni podatki o Eko skladu, Slovenskem okoljskem javnem skladu

Skrajšano ime:	Eko sklad, j.s.
Ime v angleščini:	Eco Fund, Slovenian Environmental Public Fund
Spletna stran:	www.ekosklad.si
Bilančna vsota na dan 31.12.2024	365 mio EUR
Matična številka:	5854067000
Šifra uporabnika:	96032
Šifra glavne dejavnosti:	84.110 – Splošna dejavnost javne uprave
Davčna številka:	10677798
TRR namenskega premoženja:	011006270960308

Splošni okvir delovanja Eko sklada

Leto prve ustanovitve in zakonska podlaga:	1994, Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93).
Preoblikovanje v javni finančni sklad:	2001, Zakon o javnih skladih (Uradni list RS, št. 22/00).
Preoblikovanje in širitev dejavnosti:	2005, Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 ZPNačrt A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2).
Ekološki sklad Republike Slovenije, javni sklad:	Ustanovitveni akt Ekološkega sklada Republike Slovenije, javnega sklada (Uradni list RS, št. 85/04 in 55/06).
Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad:	Podnebni zakon (Uradni list RS št. 56/25, v nadaljnjem besedilu: PoZ). Zakon o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20; v nadaljnjem besedilu: ZURE). Zakon o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 – ZSKZ-B, 61/20 – ZDLGPE in 206/21 – ZDUPŠOP, v nadaljnjem besedilu: ZJS-1). Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (Uradni list RS, št. 112/09, 1/12, 98/12, 20/13, 44/22 – ZVO-2, 53/23 in 25/25 - PoZ , v nadaljnjem besedilu: Ustanovitveni akt Eko sklada).
Ključne dejavnosti (PoZ):	Spodbujanje naložb v infrastrukturo varstva okolja državnega in lokalnega pomena. Spodbujanje naložb v rabo obnovljivih virov energije. Spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije. Spodbujanje ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam in drugih ukrepov blaženja podnebnih sprememb. Spodbujanje naložb s področja razvoja ali uporabe okoljskih tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja. Izvajanje različnih oblik svetovanja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti v zvezi z dejavnostmi Eko sklada. Spodbujanje naložb v ukrepe za zmanjševanje energetske revščine. Spodbujanje naložb v smotrno in varčno rabo naravnih virov in varovanje narave. Druge dejavnosti in naloge s področja varstva okolja, ki so določene v ustanovitvenem aktu Eko sklada.

Akt, ki ureja razmerja Eko sklada do uporabnikov njegovih storitev:	Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb). PoZ Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, objavljeni dne 13. 9. 2023 (https://www.ekosklad.si/informacije/predpisi/predpisi/splosni-pogoji-poslovanja-eko-sklada).
---	---

Organi Eko sklada

Direktorica:	mag. Mojca Vendramin
Nadzorni svet:	mag. Erik Potočar - Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, predsednik Andrej Gnezda - Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, namestnik predsednika Ervina Jarc - Ministrstvo za finance, članica mag. Teja Božovič Holc - Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, članica

Kazalo vsebine

Nagovor direktorice	5
Osnovne pravne podlage, področni predpisi in strateške podlage za delovanje Eko sklada	6
Vizija in poslanstvo Eko sklada	11
Organiziranost Eko sklada	11
Ključni strateški cilji 2026-2030	11
Področja delovanja Eko sklada za obdobje 2026-2030	12
Naloge, dodeljene s področnimi zakoni za obdobje 2026-2030	14
Merljivi kazalniki rezultatov	15
Financiranje ukrepov in viri sredstev Eko sklada	18
Zaključek	19

Nagovor direktorice

Spoštovani,

Poslovna politika Eko sklada za obdobje 2026 – 2030 je strateški dokument, s katerim opredeljujemo usmeritve, cilje in ukrepe za prihodnje obdobje.

Oblikovana je bila na podlagi izzivov, ki izhajajo iz Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (NEPN), čigar osrednji cilj je z oblikovanjem učinkovitih javnih politik in programov financiranja celostnih energetske in potresnih sanacij stavb doseči razogljičen (skoraj brezemisijski) in energetsko učinkovit stavbni fond do leta 2050.

S poslovno politiko želimo zagotoviti učinkovito delovanje Eko sklada ter okrepiti njegov prispevek k doseganju nacionalnih in evropskih okoljskih ter podnebnih ciljev. V času podnebnih sprememb, energetske negotovosti in hitrih družbeno-gospodarskih preobrazb je poslanstvo Eko sklada pomembnejše kot kadarkoli doslej.

Poslovna politika postavlja v ospredje podporo naložbam v energetsko učinkovitost, še posebej v energetsko obnovo stavb. V okviru tega bodo spodbude Eko sklada oblikovane tako, da se bo spodbujalo postopno celovito obnovo stavb, saj bomo le na tak način lahko dosegli zastavljene cilje. Še naprej bo velik poudarek na socialni pravičnosti, saj je nujno, da so ukrepi Eko sklada dostopni vsem prebivalcem. Zato bo v prihodnje obseg subvencij, namenjenih za ukrepe za zmanjševanje energetske revščine, vse večji. Poleg nepovratnih spodbud bodo za vse okoljske ukrepe, vključno s protipotresno obnovo stavb, na voljo tudi zelo ugodni krediti tako za občane kot poslovne subjekte in lokalne skupnosti.

Uresničevanje zastavljenih ciljev bo zahtevalo tesno sodelovanje različnih deležnikov - državnih institucij, lokalnih skupnosti, gospodarstva in prebivalstva. Prepričana sem, da bomo z znanjem, ki ga imamo, odgovornim upravljanjem sredstev in jasno vizijo tudi v prihodnje pomembno prispevali k bolj zeleni, energetsko odporni in trajnostni Sloveniji.

*mag. Mojca Vendramin,
direktorica Eko sklada*

Osnovne pravne podlage, področni predpisi in strateške podlage za delovanje Eko sklada

Osnovne pravne podlage za delovanje Eko sklada

Podlaga	Povzetek pomena za Eko sklad
Podnebni zakon (Uradni list RS, št. 56/25)	določa strategije in načrte na področju podnebnih sprememb in opredeljuje namene in instrumente spodbujanja naložb v preprečevanje, odpravljanje ali zmanjšanje obremenjevanja okolja in povezanih naložb, ki jih Eko sklad lahko uporablja, vrste postopkov in osnovna načela dodeljevanja spodbud
Zakon o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 – ZSKZ-B, 61/20 – ZDLGPE in 206/21 – ZDUPŠOP; v nadaljnjem besedilu: ZJS-1)	ureja delovanje javnega sklada, podrobno predpisuje način poslovanja javnega sklada, upravljanje s sredstvi ter njegovim premoženjem in je podlaga za sedanjo organiziranost Eko sklada kot javnega sklada
Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (Uradni list RS št. 112/09, 1/12, 98/12, 20/13, 44/22 – ZVO-2 in 57/23 in 56/25-PoZ)	opredeljuje temeljne okvire delovanja Eko sklada
Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, objavljeni dne 13. 9. 2023 (https://www.ekosklad.si/informacije/predpisi/predpisi/splosni-pogoji-poslovanja-eko-sklada)	določajo instrumente za dodeljevanje spodbud, način in postopke za uporabo instrumentov, postopke za izbor upravičencev in dodeljevanje spodbud Eko sklada, omejitve pri dodeljevanju spodbud ter - medsebojne pravice in obveznosti Eko sklada in prejemnika skladovih spodbud.

Področni predpisi

Področni predpis	Povzetek pomena za Eko sklad
Odlok o Programu porabe sredstev Podnebnega sklada za leta 2025–2028 (Uradni list RS, št. 76/25)	<ul style="list-style-type: none"> sredstva Sklada za podnebne spremembe so del proračuna Republike Slovenije, ki imajo namen prispevati k blaženju (tj. zmanjševanju emisij toplogrednih plinov) podnebnih sprememb in prilagajanju nanje (na vplive podnebnih sprememb) Eko sklad za račun Ministrstva za okolje, podnebje in energijo v skladu z vsakokratnim Odlokom o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe opravlja naloge ali del nalog v zvezi s sofinanciranjem svojih dejavnosti, določenih z zakonom.
Zakon o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20; v nadaljnjem besedilu: ZURE) (v pripravi nov zakon)	<ul style="list-style-type: none"> nabor nalog Eko sklada na področju URE in zagotovitev finančnih virov za njihovo izvajanje obveznost upoštevanja socialnega vidika za ublažitev energetske revščine pri določitvi ukrepov za spodbujanje učinkovite rabe energije programi za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje različnih ciljnih skupin odgovornost za energetske svetovanje in točke »vse na enem mestu«
Uredba o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/14, 158/20 – ZURE, 84/22, 86/22 in 107/22)	opredeljuje podrobnejše določbe o nalogah iz ZURE, vsebuje tudi določila o načinu in višini zbiranja prispevka na rabo energije za izvajanje programa Eko sklada

Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije (Uradni list RS, št. 57/21)	določa metode za določanje prihrankov energije, doseženih s posameznimi ukrepi za učinkovito rabo energije
Uredba o merilih za opredelitev in ocenjevanje števila energetske revnih gospodinjstev (Uradni list RS, št. 132/22)	uredba opredeljuje pojem energetske revščine ter določa merila za opredelitev in ocenjevanje števila energetske revnih gospodinjstev v Sloveniji
Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027	v okviru specifičnega cilja RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov so predvideni podukrepi, ki se bodo izvajali s strani Eko sklada kot upravičenca, npr. spodbujanje tehnične pomoči in energetske prenove zasebnih večstanovanjskih stavb; zmanjševanje energetske revščine v okviru specifičnega cilja SC 2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti zasebnega sektorja so predvideni ukrepi, ki spodbujajo postopno celovito energetske prenove stavb za poslovne subjekte v obliki posojil in v kombinaciji z nepovratno podporo.
Socialni načrt za podnebje 2026-2032 (v pripravi)	določa ukrepe in naložbe za zmanjševanje energetske revščine in odpravo prevozne revščine. Ukrepi in naložbe bodo usmerjeni v: <ul style="list-style-type: none"> • investicijske podpore za ukrepe učinkovite rabe energije in obnovljive vire energije za posamezna energetske revna ali ranljiva gospodinjstva • podporo energetske prenove najbolj energetske potratnih stanovanj v javni lasti • podporo energetske revnim in ranljivim gospodinjstvom za sodelovanje pri skupnih projektih prenove VSS • investicijsko podpora za energetske najmanj učinkovite stavbe.
Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22, 78/23 – ZUNPEOVE in 81/24; v nadaljnjem besedilu: ZRud-1)	nalaga upravljanje sredstev, pridobljenih iz plačila rezervacij za sanacijo posledic rudarskih del

Strateške podlage

Strateška podlaga	Povzetek pomena za Eko sklad
Posodobljeni Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN 2024)	<ul style="list-style-type: none"> • nadaljevanje z izvajanjem sheme obveznega doseganja prihrankov energije pri končnih odjemalcih z izvajanjem energetske storitev in ukrepov dobaviteljev energije in Eko sklada ter nadgradnja sheme v skladu s spremembami Direktive o energetske učinkovitosti (EED) • novi letni prihranki v obdobju od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2030 vsaj (skladno z novo EED) 1,49 % letne porabe končne energije glede na povprečje v zadnjih treh letih pred 1. januarjem 2019

	<ul style="list-style-type: none"> • obveznost bo v obdobju 2021–2030 razdeljena na prispevek zagotavljanja prihrankov dobaviteljev energije in z alternativnim ukrepom – izvajanjem programov Eko sklada, Borzena, ukrepov v okviru kohezijske politike in drugih programov spodbujanja URE iz javnih virov financiranja • Slovenija mora v obdobju 2021-2030 skladno z novo EED doseči 7.849 GWh prihrankov • cilj Slovenije za doseganje prihrankov pri energetsko revnih gospodinjstvih v obdobju 2021-2030 znaša 573 GWh, kar je skladno z obveznostmi EED • dodatno NEPN navaja, da je bila večina stavb v Sloveniji zgrajenih v obdobju 1960–1990 in da bo za zmanjševanje emisij TGP do let 2030 in 2050 treba upoštevati tudi druge vidike prenove, kot na primer protipotresno, protipoplavno, požarno in druge
<p>Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (https://energy.ec.europa.eu/system/files/2021-08/sl_ltrs_2020_0.pdf, v nadaljnjem besedilu: DSEPS 2050)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • veljavna DSEPS iz leta 2021: do leta 2050 doseči nizkoogljično rabo energije v stavbah, kar bo Slovenija dosegla z znatnim izboljšanjem energetske učinkovitosti in povečanjem uporabe OVE v stavbah, s čimer se bodo bistveno zmanjšale tudi emisije drugih škodljivih snovi v zrak, cilj je tudi, da Slovenija postane prepoznavna na področju trajnostne gradnje • cilj DSEPS 2050 je, da je do leta 2050 energetsko prenovljenih 74 % enostanovanjskih in 91 % večstanovanjskih stavb; pri tem se bo končna raba energije zmanjšala za 45 %, emisije CO2 pa za skoraj 75 % glede na leto 2005 • Eko sklad je v DSEPS 2050 eden glavnih akterjev pri spodbujanju prenove stavb, spodbude Eko sklada bodo usmerjene v celovito in postopno celovito energetsko prenovo stavb in v izvajanje pilotnih projektov z novimi finančnimi instrumenti za financiranje tovrstnih naložb, predvideno je intenzivno delo Eko sklada na področju zmanjševanja energetske revščine • poteka prenova DSEPS 2050 (skladno z novim Zakonom o energetske učinkovitosti bo preimenovan v Nacionalni načrt za prenovo stavb do leta 2050)
<p>Strategija za ogrevanje in hlajenje do leta 2050 in akcijski načrt do leta 2030 (https://www.samo1planet.si/wp-content/uploads/2024/04/SOH_Izrocek_IJS_C4.3_koncni_lektorirani_urejen.pdf)</p>	<p>usmeritve SOH glede ogrevanja stavb so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enodružinske stavbe (EDS) in manjše stavbe: večinoma uporabljajo individualne rešitve: <ul style="list-style-type: none"> - območja z redko poselitvijo (RPO): geotermalne in aerotermalne toplotne črpalke (TČ) s hranilniki toplote, učinkoviti in nizkoemisijski kotli na lesno biomaso (KLB), sprejemniki sončne energije (SSE), učinkoviti sistemi za izkoriščanje zelenih plinov (mikro SPTE ter plinske TČ) in drugo - območja z gosto poselitvijo (GPO): omejuje se uporaba lesne biomase, kjer je ekonomično se podpira tudi razvoj SDOH (stavbe z večjo potrebno toplotno močjo, nova strnjena naselja in drugo), sicer pa so usmeritve enake kot pri redko poseljenih območjih

	<ul style="list-style-type: none"> • večstanovanjske (VSS) in druge večje stavbe: na območjih z večjo gostoto poselitve je prednostna usmeritev v centralizirane rešitve ogrevanja (mikro ali večji SDOH), kjer to ni mogoče pa v individualne rešitve, kot so predvsem geotermalne TČ s hranilniki toplote, učinkoviti sistemi za izkoriščanje zelenih plinov (mikro SPTE ter plinske TČ) ter drugi OVE (LB le v večjih kurilnih napravah z boljšim nadzorom emisij onesnaževal zraka)
Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 21/20 in 44/22 – ZVO-2, ReNPVO20–30)	<ul style="list-style-type: none"> • strateški dokument, katerega temeljno izhodišče je, da sta ohranjena narava in kakovostno okolje vrednoti slovenske družbe • predstavlja podlago za dodeljevanje kreditov Eko sklada za okoljske naložbe, določa, da so vir sredstev za ukrepe varstva okolja, predvidene s tem programom, med drugim tudi sredstva Eko sklada in Sklada za podnebne spremembe
Operativni program nadzora nad onesnaževanjem zraka (OP NOZ)	<ul style="list-style-type: none"> • določa ukrepe za izpolnitev obveznosti zmanjšanja antropogenih emisij žveplovega dioksida (SO₂), dušikovih oksidov (NO_x), nemetanskih hlapnih organskih spojin (NMVOC), amoniaka (NH₃) in drobnih delcev (PM_{2,5}), ki so določene v Direktivi (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva NEC) • v skladu z določbo v Direktivi NEC je pri določitvi ukrepov za izpolnitev nacionalnih obveznosti zmanjšanja emisij drobnih delcev PM_{2,5} dana prednost ukrepom za zmanjšanje emisij črnega ogljika, kar prispeva tudi k blažitvi podnebnih sprememb • OPNOZ določa, da so vir sredstev za ukrepe varstva okolja, predvidene s tem programom, med drugim tudi sredstva Eko sklada in Sklada za podnebne spremembe
Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (Uradni list RS, št. 119/21 in 44/22 – ZVO-2, ReDSP50)	<ul style="list-style-type: none"> • predvideva spodbude za skupine, ki prenove ne zmorejo same, poleg tega pa okrepljene ukrepe za prebivalce v prvem in drugem kvintilu oz. za najranljivejše skupine prebivalstva • cilji prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo bodo doseženi z uveljavljanjem trajnostne gradnje in prenove stavb • poleg energetske učinkovitosti bo gradnja ali prenova temeljila na materialih z nizkim ogljičnim odtisom, prenove bodo vključevale tudi druge ukrepe, s katerimi se bo izboljšalo stanje stavb (potresna in požarna zaščita, odpornost na podnebna tveganja idr., t. i. širša prenova)
Val prenove za Evropo	<ul style="list-style-type: none"> • približno tri četrtine stavbnega fonda v EU predstavljajo energetske neučinkovite stavbe, zgrajene pred letom 1990, vsako leto pa se obnovi le 1 % takšnih stavb • stavbe v EU porabijo približno 40 % vse proizvedene energije in prispevajo kar 36 % emisij toplogrednih plinov • Evropska unija si je s pobudo »Val prenove za Evropo«: oblikovanje zelenih stavb za jutri zastavila cilj zmanjšati emisije toplogrednih plinov iz stavb za 60 % do leta 2030

	<ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje prenove je ključno za razogljičenje stavbnega sektorja, okrevanje gospodarstva in odpravljanje energijske revščine
<p>Evropske direktive o energetske učinkovitosti stavb:</p> <p>Direktiva (EU) 2024/1275 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o energetske učinkovitosti stavb (prenovitev) in</p> <p>Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetske učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (prenovitev)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • za obstoječe stanovanjske stavbe bo potrebno povprečno porabo primarne energije celotnega stanovanjskega stavbnega fonda na m² letno do leta 2030 v primerjavi z letom 2020 zmanjšati za vsaj 16 %, do leta 2035 v primerjavi z letom 2020 za vsaj 20 – 22 %, in nato do leta 2050 postopoma preoblikovati stanovanjski stavbni fond v brezemisijski stavbni fond • potrebna bo tudi vzpostavitev enotnih kontaktnih točk za lastnike stavb, ki zagotavljajo tehnično pomoč in lastnike vodijo skozi postopek obnove
<p>Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine za obdobje 2023 – 2026</p>	<p>opredeljuje dolgoročne in kratkoročne ukrepe za zmanjšanje in blaženje energetske revščine, kazalnike za spremljanje izvajanja ukrepov, odgovorne nosilce izvajanja ukrepov in vire finančnih sredstev za izvedbo ukrepov. Krovni cilji do leta 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje deleža energetske revnih gospodinjstev do vrednosti med 3,8 % in 4,6 % • izvedba naložb na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije v najmanj 8000 energetske revnih gospodinjstvih • kumulativni prihranek energije v energetske revnih gospodinjstvih v obdobju 2021–2030 v višini 573 GWh
<p>Resolucija o krepitvi potresne varnosti do leta 2050 »PREHITIMO POTRES«</p>	<p>Resolucija navaja, da je bilo v preteklih letih veliko sredstev vloženi v energetske prenove stavb. Ugotovljeno je, da bi bilo treba sistem dopolniti s celotno prenovo stavb, ki vključuje tudi zdravo in varno bivalno in delovno okolje ter dobro konstrukcijsko stanje stavb. Konstrukcijsko odporna stavba je eden izmed ključnih pogojev za varovanje življenja in zdravja ljudi.</p> <p>Protipotresna utrditev problematičnih stavb pred energetske prenovo nedvomno predstavlja naložbo za preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja, saj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preprečuje nastanek gradbenih odpadkov in emisij ob poružitvah; • podaljšuje življenjsko dobo stavb in zmanjšuje potrebo po novih materialih; • zagotavlja trajnost in učinkovitost poznejših energetskih ukrepov; • povečuje odpornost družbe in prostora na naravne nesreče. <p>Zato je protipotresna sanacija problematičnih stavb logičen in okoljsko utemeljen prvi korak pred izvedbo energetske prenove stavb.</p>

Vizija in poslanstvo Eko sklada

Eko sklad je osrednja finančna institucija za spodbujanje trajnostnega razvoja v Sloveniji, ki s ciljno usmerjenimi mehanizmi omogoča prehod v nizkoogljično, krožno in podnebno odporno družbo. Njegova vizija temelji na dolgoročni zavezanosti k varovanju okolja, izboljševanju kakovosti bivanja ter krepitvi energetske neodvisnosti. Z vzpostavljenim sistemom učinkovitega in dostopnega finančnega spodbujanja za zmanjševanje okoljskega vpliva z lastnim, državnim in evropskim financiranjem želi ostati glavni izvajalec in nosilec energetske in podnebne politike države.

V središču vseh dejavnosti Eko sklada je dolgoročna skrb za okolje, naravne vire ter kakovost življenja prihodnjih generacij. Poslanstvo Eko sklada je spodbujanje naložb v okolju prijazne tehnologije, energetske učinkovitost in obnovljive vire energije z zagotavljanjem finančnih spodbud za trajnostni razvoj Slovenije.

Povratne in nepovratne spodbude, ozaveščanje, svetovanje ter drugi finančni instrumenti so namenjeni prebivalcem, lokalnim skupnostim in gospodarstvu. Predstavljajo podporo uvajanju novih tehnologij, rešitev in pristopov, ki zmanjšujejo vplive obstoječega in novega stavbnega fonda na okolje, blažijo energetske revščine, izboljšujejo kakovost bivanja, potresno varnost stavbnega fonda ter podpirajo prehod v nizkoogljično in krožno gospodarstvo ter trajnostno naravnano družbo.

Posebna pozornost je namenjena celovitim prenovam stavb.

Organiziranost Eko sklada

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad je javni sklad, ki ga je ustanovila Republika Slovenija in je posredni proračunski uporabnik.

Eko sklad vodi direktorica, ki jo je na predlog Nadzornega sveta imenovala Vlada RS.

Nadzorni svet imenuje Vlada RS in je sestavljen iz treh predstavnikov resornega ministrstva in predstavnice Ministrstva za finance.

Delo je organizirano v službah in sektorjih. Štirje vsebinski sektorji izvajajo dodeljevanje ugodnih kreditov za okolju prijazne naložbe, dodeljevanje nepovratnih sredstev učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, dodeljevanje nepovratnih sredstev za zmanjševanje energetske revščine ter promocijo in spodbujanje različnih oblik izobraževanja ter ozaveščanja javnosti. Podporne službe in sektorji pokrivajo splošna področja kadrov, financ, javnih naročil, informacijske podpore, finančne obravnave kreditov in glavne pisarne ter področje pravnih zadev in informacij javnega značaja.

Ključni strateški cilji 2026-2030

S svojo dejavnostjo bo Eko sklad zasledoval naslednje ključne strateške cilje:

1. doseganje merljivih ciljev na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije in protipotresne obnove, ki jih za Eko sklad predvidevajo predpisi in strateške podlage, v katerih Eko sklad predstavlja enega izmed ključnih deležnikov v prizadevanjih države na poti v trajnostno družbo;
2. prispevanje k zmanjševanju energetske revščine;
3. zagotavljanje visoke ravni učinkovitosti finančnih instrumentov Eko sklada, kamor sodi predvsem:
 - prilagajanje spodbud na način, da bo izvedenih dovolj naložb in ustrezna struktura naložb za doseganje merljivih ciljev, vključno s spodbujanjem (postopne) celovite energetske preнове,
 - zagotavljanje možnosti hkratnega koriščenja nepovratnih sredstev in ugodnega kreditiranja Eko sklada za financiranje naložb z ustreznimi okoljskimi učinki,

- uvajanje novih finančnih instrumentov,
- zagotavljanje kontinuitete ključnih javnih pozivov za dodeljevanje spodbud brez prekinitev, kar bo investitorjem omogočilo dolgoročno načrtovanje naložb in enakomeren obseg investicijskih ukrepov v času.

4. skrb, da bo Eko sklad finančno vzdržna, odprta, odzivna, uporabnikom in okolju prijazna javna institucija, da bodo postopki ter čas obdelave vlog čim enostavnejši ter krajši, poslovanje pa v čim večji meri digitalno.

Področja delovanja Eko sklada za obdobje 2026-2030

Izvedbeni cilj Eko sklada pri izvajanju finančnih instrumentov Eko sklada so neprekinjeno objavljeni javni pozivi predvsem za prebivalstvo, pa tudi za ostale ciljne skupine.

Kreditiranje za prebivalstvo, gospodarstvo in lokalne skupnosti

o kreditiranje z ugodno in subvencionirano obrestno mero

- energetska učinkovita prenova obstoječih stanovanjskih in poslovnih stavb ter stavb v lasti občin, vključno s protipotresno utrditvijo in drugimi pomembnimi ukrepi za povečanje varnosti stavbnega fonda in zmanjšanja okoljskih obremenitev v okviru delne ali celovite energetske prenove stavb
- gradnja novih brezemisijских stavb, samooskrbna in trajnostna gradnja
- naložbe v naprave za izrabo obnovljivih virov energije kot so toplotne črpalke, sončni kolektorji, sodobni kotli na biomaso ter s sistemi upravljanja z energijo
- naložbe v čiščenje in odvajanje odpadnih voda, oskrbo s pitno vodo in učinkovito rabo vode ter vodooskrba
- okolju prijazna vozila na električni pogon, bioplin ali vodik
- zmanjšanje emisij v ozračje z naložbami v energetska prenovo poslovnih stavb, naložbami v rabo obnovljivih virov energije
- ravnanje z odpadki in odstranjevanje nevarnih gradbenih materialov
- naložbe v zmanjševanje emisij v prometu in spodbujene trajnostne mobilnosti
- industrijsko onesnaževanje, s spodbujanjem prenosa okoljskih tehnologij v uporabo in uporaba najboljših razpoložljivih tehnik
- spodbujanje naložb v infrastrukturo varstva okolja lokalnega pomena
- prilagajanje infrastrukture blaženju in prilagajanju podnebnih sprememb

o kombinacija več instrumentov finančnih podpor (nepovratna sredstva, ugodni krediti in drugi finančni mehanizmi) kot npr.:

- posojila za postopno celovito energetska prenovo stavb za poslovne subjekte v kombinaciji z nepovratnimi sredstvi

o kreditiranje skupnih naložb etažnih lastnikov stanovanjskih stavb

- energetska učinkovita prenova obstoječih večstanovanjskih stavb z vgradnjo toplotne izolacije
- posodobitev skupnih sistemov za ogrevanja in/ali priprave tople vode

Nepovratna sredstva za prebivalstvo, gospodarstvo in lokalne skupnosti

o nepovratna sredstva za učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije

- energetska učinkovita prenova obstoječih stanovanjskih, poslovnih in stavb v lasti lokalnih skupnosti (vgradnja toplotne izolacije, zamenjava stavbnega pohištva, prenova ogrevalnih sistemov, vgradnja naprav za rabo OVE, vgradnja prezračevanja z rekuperacijo, razsvetljava ipd.),
- vgradnja naprav za rabo obnovljivih virov energije (toplotne črpalke, sončni kolektorji, sodobni kotli na biomaso, SPTE, sistemi upravljanja z energijo),
- gradnja novih brezemisijских stanovanjskih stavb, stavb za poslovno dejavnost in stavb splošnega družbenega pomena, skladno s smernicami trajnostne gradnje,
- celovita prenova obstoječih stavb, skladno s smernicami trajnostne gradnje, pilotni projekti, cilj je razviti mehanizem za postopno celovito energetska prenavo stavb in sofinanciranje naložb
- naložbe v naprave za izrabo obnovljivih virov energije, predvsem za proizvodnjo oziroma soproizvodnjo električne energije in toplote iz biomase in drugih obnovljivih virov
- izdelava energetskih pregledov in uvajanje sistemov upravljanja z energijo, kot podlaga za dolgoročno energetska optimizacijo in zmanjšanje stroškov obratovanja in poslovanja za gospodarstvo

o kombinacija ukrepov za zmanjševanje energetske revščine za prebivalstvo

- nepovratna sredstva in celovita podpora ranljivim gospodinjstvom za izvedbo investicij v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije
- nepovratna sredstva pri skupnih projektih prenove večstanovanjskih stavb
- nepovratna sredstva in celovita podpora ranljivim gospodinjstvom pri prenovi energetska najbolj potratnih večstanovanjskih stavb
- nepovratna sredstva pri energetska prenovi javnih stanovanj

o krepitev projektne pisarne za energetska revščino ter razvoj podporne mreže na regionalni ravni z namenom informiranja, ozaveščanja in zagotavljanja svetovanja na regionalni ravni

o kombinacija več instrumentov finančnih podpor (nepovratna sredstva, ugodni krediti, drugi finančni instrumenti)

Sofinanciranje projektov nevladnih organizacij, ki delujejo na področju varstva okolja, podnebnih sprememb, urejanja prostora in trajnostne mobilnosti

o na podlagi javnih razpisov za sofinanciranje okoljskih projektov, projektov na področju podnebnih sprememb ter več letnih podnebnih programov vsebinskih mrež za področja varstva okolja, urejanja prostora in trajnostne mobilnosti

Sodelovanje v razvojnih projektih

- o projekt [Life Care4Climate](#), kjer ima Eko sklad nalogo pri razvoju in izvedbi novih finančnih instrumentov za financiranje obnov starejših večstanovanjskih stavb (kredit v breme rezervnega sklada)
- o projekt [Renov-AID](#) programa LIFE, kjer Eko sklad sodeluje pri vzpostavitvi slovenskega pilotnega modela točke »vse na enem mestu« v 3 občinah, z nadgradnjo na že obstoječih energetska svetovalnih pisarn ENSVET
- o sodelovanje pri pripravi in prijavi projektov, ki so povezani z vsebinami in nalogami, ki jih opravlja Eko sklad, kot sta LIFE projekta [SupAIR in EU PEERS II](#)

Naloge, dodeljene s področnimi zakoni za obdobje 2026-2030

o Priprava in izvedba programa za izboljšanje energetske učinkovitosti

- Eko sklad v skladu z ZURE na državni ravni pripravlja in izvaja program za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki vsebuje povratna in nepovratna finančna sredstva
- Letno doseženi prihranki energije in zmanjšanje emisij CO₂ Eko sklada bodo najmanj 300 GWh prihrankov letno in 100.000 ton letno zmanjšanje emisij CO₂, kar pa je zgolj ocena glede na rezultate preteklih let. Dejanski prihranki energije in zmanjšanje emisij CO₂ bodo lahko sorazmerno večji glede na več razpoložljivih sredstev ZURE, medtem ko višina razpoložljivih sredstev Podnebne sklada za leti 2029 in 2030 še ni znana.

o Zbiranje sredstev ZURE

- na podlagi ZURE Eko sklad zbira prispevek na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti.

o Organiziranje in vodenje točke »vse na enem mestu« ter enotna kontaktna točka za energetski prehod javnega sektorja

- organiziranje in vodenje točke »vse na enem mestu« z zagotavljanjem celovite podpore neodvisnega energetskega svetovanja vsem končnim odjemalcem in končnim porabnikom, gospodinjstvom in podjetjem
- v skladu z ZURE bo postopno, v sodelovanju z lokalnimi energetske agencijami, izvajal celovito podporo ter energetske svetovanje osebam javnega sektorja ter ministrstvu z namenom doseganja večje energetske učinkovitosti ter izrabe obnovljivih virov energije javnega sektorja

o Program za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje različnih ciljnih skupin

- priprava in izvajanje programov za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje različnih ciljnih skupin o koristih in praktičnih vidikih razvoja in uporabe tehnologij ter metod za povečevanje učinkovite rabe energije in povečano uporabo obnovljivih virov

o Mreža ENSVET

- Eko sklad organizira in vodi energetske svetovanje za učinkovito rabo energije z mrežo svetovalnih pisarn ENSVET, s poudarkom na povečanju energetske prenove večstanovanjskih stavb in obnov stavb energetske ranljivih gospodinjstev. koordiniranjem točke »vse na enem mestu«, katere del bo mreža ENSVET, se nalaga dodatne naloge spodbujanja celovitih energetske prenove s ciljem povečanja energetske učinkovitosti in energetske učinkovitosti stavb

o Vodenje rudarskih sanacijn

- Eko sklad skladno s 56. členom ZRud-1 vodi rezervirana sredstva za sanacijo pridobivalnih prostorov, jih upravlja in izplačuje koncesionarjem, ki so zaključili sanacijo

Merljivi kazalniki rezultatov

Naložbe, za katere vlagatelji prejmejo kredit Eko sklada, morajo po zaključeni izvedbi dosegati merljive okoljske učinke, ki jih je mogoče predhodno opredeliti in določiti njihove vrednosti na osnovi izračunov. Okoljski učinki naložb se ovrednotijo v merljivih količinah. Okoljski učinki se ovrednotijo po zaključku naložbe.

Ukrepi kreditiranja	Kazalci
<p>ugodno kreditiranje za gospodarstvo ter lokalne skupnosti za naložbe v:</p> <ul style="list-style-type: none">• okoljsko infrastrukturo• okolju prijazne tehnologije• naložbe v URE in večjo rabo OVE	<ul style="list-style-type: none">• zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ letno• zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ / na 1 mio EUR podpisanih kreditnih pogodb• prihranki energije v GWh letno• GWh prihranka energije / na 1 mio EUR podpisanih kreditnih pogodb• zmanjšanje emisij onesnaževal zunanjega zraka PM₁₀• proizvedena »zelena elektrika« v GWh letno• zgrajeni kanalizacijski sistemi v km• zgrajeni vodovodni sistemi v km• rekonstrukcija vodovodnih sistemov v km• novozgrajene ali rekonstruirane čistilne naprave v PE• prečiščena odpadna voda v m³• prečiščena pitna voda v m³• količina predelanih odpadkov v t• količina ločeno zbranih odpadkov v t• količina odstranjenih nevarnih odpadkov v t• število okolju prijaznih prevoznih sredstev• zmanjšanje drugih emisij v ozračje• število izdanih odločb/na zaposlenega• povprečni znesek na odločbo• število kreditov v vodenju

<p>ugodno kreditiranje za prebivalstvo za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naložbe, ki zagotavljajo prihranke energije, to so naložbe v URE in večjo rabo OVE • naložbe v zmanjšanje porabe vode • priklop na javno kanalizacijsko in/ali vodovodno omrežje • male čistilne naprave • ravnanje z nevarnimi odpadki, zamenjava azbestne kritine in ravnanje z biološkimi odpadki • okolju prijazna prevozna sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ letno • zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ / na 1 mio EUR podpisanih kreditnih pogodb • prihranki energije v GWh letno • GWh prihranka energije / na 1 mio EUR podpisanih kreditnih pogodb • zmanjšanje emisij onesnaževal zunanjega zraka SO₂, NO_x, NMVOC in PM • proizvedena »zelena elektrika« v GWh letno • število priklopov na javno kanalizacijsko omrežje • število priklopov na javno vodovodno omrežje • število zbiralnikov deževnice v m³ • število malih komunalnih čistilnih naprav v PE • nadomeščanje materialov, ki vsebujejo nevarne snovi, in ravnanje z biološko razgradljivimi odpadki iz gospodinjstva v m² ali m³ • število okolju prijaznih prevoznih sredstev • število izdanih odločb/na zaposlenega • povprečni znesek na odločbo • število aktivnih kreditnih pogodb
---	--

Ukrepi nepovratnih sredstev

Kazalci

<p>Skupni kazalci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ letno • zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ / na 1 mio EUR izplačanih odločb • prihranki energije v GWh letno • GWh prihranka energije / na 1 mio EUR izplačanih odločb
<ul style="list-style-type: none"> • večja energijska učinkovitost stavb v lasti občanov – fizičnih oseb • večja energijska učinkovitost stavb v lasti pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov in lokalnih skupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje emisij onesnaževal zunanjega zraka SO₂, NO_x, NMVOC in PM_{2,5} • povečanje rabe OVE v GWh letno • število izdanih odločb/na zaposlenega
<ul style="list-style-type: none"> • gradnja novih brezemisijjskih stavb 	<ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje emisij onesnaževal zunanjega zraka SO₂, NO_x, NMVOC in PM_{2,5} • povečanje rabe OVE v GWh letno • število izdanih odločb/na zaposlenega

<ul style="list-style-type: none"> • ukrepi zmanjševanja energetske revščine 	<ul style="list-style-type: none"> • število stanovanj z boljšo energetsko učinkovitostjo • prenovljena neto tlorisna površina stavb v m² • število izdanih odločb/na zaposlenega
---	---

Ukrep energetskega svetovanja

Kazalci

<ul style="list-style-type: none"> • brezplačno in neodvisno energetsko svetovanje ENSVET 	<ul style="list-style-type: none"> • število nasvetov letno • zmanjšanje emisij toplogrednih plinov zaradi izvajanja energetskega svetovanja za občane v t CO₂ • zmanjšanje emisij onesnaževal zunanjega zraka SO₂, NO_x, NMVOC in PM_{2,5} • prihranki energije v GWh letno
--	--

Druge naloge in administrativna podpora

Kazalci

	<ul style="list-style-type: none"> • stroški poslovanja Eko sklada v EUR/zaposlenega • število razvojnih projektov v katerih Eko sklad sodeluje
--	---

Financiranje ukrepov in viri sredstev Eko sklada

Kreditiranje Eko sklada se financira z:

- namenskim premoženjem Eko sklada in najetim kreditom pri EIB. V letu 2024 je Eko sklad prejel 12,6 mio EUR sredstev za dokapitalizacijo sklada namenskega premoženja. Za prihodnje obdobje se Eko sklad dogovarja za novi dolgoročni kredit pri EIB ali pri domači banki. S temi sredstvi Eko sklad bo lahko v prihodnjih 5 letih za kredite namenil do 250 mio EUR
- od leta 2024 se sredstva za kreditiranje dopolnjujejo s sredstvi ZURE v višini 26 mio EUR. Sredstva se bodo po vračilu kreditov lahko ponovno angažirala kot povratna sredstva ali pa kot nepovratna sredstva
- v okviru Programa evropske kohezijske politike 2021–2027 bo za posojila za postopno celovito energetske prenovitve stavb za poslovne subjekte namenjenih 15,4 mio EUR. Krediti se bodo dopolnjevali s subvencijami v višini do 10 mio EUR. Vir sredstev so sredstva EKP v višini 14,4 mio EUR in sredstva ZURE v višini do 10 mio EUR

Nepovratna sredstva Eko sklad pridobiva iz več virov:

◦ **Zbrana sredstva ZURE**

Za ukrepe učinkovite rabe energije in povečanja rabe obnovljivih virov energije bo v obdobju te Poslovne politike na razpolago do 175 mio EUR (ob upoštevanju, da se vrednost prispevka za energetske učinkovitost ne spremeni)

◦ **Sredstva Podnebnega sklada**

Na podlagi pogodbe z MOPE o izvajanju ukrepov na podlagi Programa porabe sredstev Podnebnega sklada ima Eko sklad na razpolago sredstva do 160 mio EUR. Razpoložljiva sredstva se bodo glede na prihodnje programe povečevala

◦ **Sredstva Programa evropske kohezijske politike 2021–2027**

V okviru Programa EKP 2021-2027 Eko sklad izvaja Program ZER 2024- 2027 v višini 33 mio EUR, namenjen dodeljevanju nepovratnih sredstev za ukrepe v gospodinjstvih, ki se soočajo z energetske revščino

◦ **Sredstva Socialnega sklada za podnebje**

V okviru Socialnega sklada za podnebje bo za ukrepe blaženja in zmanjševanja energetske revščine, ki jih bo izvajal Eko sklad, predvidoma namenjenih 248 mio EUR

Zbrana sredstva ZURE bodo pokrivala tudi vodenje mreže ENSVET, vodenje enotnih kontaktnih točk in programe za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje različnih ciljnih skupin. Višina načrtovanih sredstev po posameznih virih financiranja se bo lahko prilagodila glede na spremembe na posameznih programih.

Zaključek

Krovni zakon o javnih skladih nalaga Eko skladu pripravo poslovne politike za petletna srednjeročna obdobja. Na predlog direktorice in na podlagi mnenja nadzornega sveta poslovno politiko sprejme Vlada Republike Slovenije.

V letih 2026-2030 bo Eko sklad nadaljeval z izvajanjem utečenih in prepoznavnih finančnih instrumentov ugodnega kreditiranja z ugodno in s subvencionirano obrestno mero, dodeljevanjem nepovratnih sredstev, izvajanjem ukrepov za zmanjševanje energetske revščine pa tudi aktivnosti, vezane na organiziranje brezplačnega energetskega svetovanja v okviru mreže ENSVET ter aktivnosti informiranja in ozaveščanja javnosti.

Eko sklad se bo prilagajal novim izzivom, ki jih prinašajo novi predpisi in strateške podlage ter dodatni viri sredstev. Ključne bodo zahtevane usmeritve glede brezemisijских stavb in zahteve glede novih usmeritev prednostne energetske prenove stavb do leta 2030 ter tudi protipotresne obnove stavb. V okviru nadgradnje energetskega svetovanja se bodo postopoma dograjevale enotne kontaktne točke za vse ciljne skupine, kjer se bo posebej sledilo prednostnemu cilju celovite prenove stanovanjskih in večstanovanjskih stavb ter cilju energetskega prehoda javnega sektorja. Dodatno je izpostavljen cilj zmanjševanja energetske revščine, ki se bo v prihodnjih letih izvajal iz Socialnega sklada za podnebje ter izvajanje ukrepov evropske kohezijske politike v obliki ugodnih posojil za postopno celovito energetske prenoje stavb za poslovne subjekte.

